

Handläggare
Helene Mårtenson
Telefon: 08-508 319 80**Till**
Kulturnämnden

Remissvar på remissen om Stockholms miljöprogram 2016 - 2019

Förslag till beslut

Kulturnämnden beslutar att som svar på remissen överlämna och åberopa kulturförvaltningens tjänsteutlåtande.

Sammanfattning

Stockholms miljöprogram 2016 – 2019 redovisar stadens mål på miljöområdet och består som tidigare av sex miljömål men nu med 30 delmål och 40 indikatorer. Programmets struktur är anpassad för att lättare kunna följas upp i ILS.

Kulturförvaltningen ställer sig i huvudsak bakom stadsledningskontorets förslag till Stockholms miljöprogram 2016 – 2019 samt övriga beslut. Kulturförvaltningen föreslår därtill utrymme för ett eget verksamhetsområdesmål för miljö- och hållbarhet i ILS, samt en tydligare koppling mellan miljöprogrammet och stadens övriga arbete med hållbar utveckling. Förvaltningen välkomnar en kommunikationsplan för miljöprogrammet.

Inga Lundén
Tf. kulturdirektörTomas Andersson
Tf. kommunikationschef

Underlag för beslut

Stockholms miljöprogram 2016 – 2019 med 2 bilagor
Tjänsteutlåtande från stadsledningskontoret, dnr 303-1200/2014

UTLÅTANDE

Ärendet/Remissen

Stadsledningskontoret har begärt kulturnämndens yttrande, senast 8 februari, över förslag till nytt miljöprogram för Stockholm 2016 – 2019.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom kommunikationsstaben.

Bakgrund och syfte

Stockholms miljöprogram 2016 - 2019 redovisar stadens mål på miljöområdet och består som tidigare av sex miljömål men nu med 30 delmål och 40 indikatorer. Programmets struktur är anpassad för att lättare kunna brytas ned i verksamhetsplanen i ILS, för att förenkla uppföljningen och möjliggöra ständiga förbättringar av stadens miljöarbete. Inriktningsmålet ”Ett klimatsmart Stockholm” i kommunfullmäktiges budget har nu brutits ned från ett till sex verksamhetsområdesmål för att spegla miljöprogrammets sex mål. Uppföljningen av delmål systematiseras och tidigareläggs. För varje delmål utpekas uppföljningsansvar samt genomförandeansvar till nämnder och bolag. Kulturförvaltningen har inget utpekat uppföljningsansvar, men i många fall genomförandeansvar, och skall i ILS rapportera till den uppföljningsansvariga nämnden eller bolagsstyrelsen.

Miljöprogrammet stöds av olika riktlinjer kopplade till de sex målen. Jämfört med innevarande program har i samma målområden fått en ny ordning samt i några fall, nya namn. Antalet indikatorer har minskat (från 81) till 40. Stor vikt har lagts vid deras utformning för att vara relevanta, uppföljningsbara och inte innebära en ökad arbetsbelastning jämfört med indikatorerna för miljö i budget 2015.

Fler delmål har skärpts, bl a under

- Mål nr 1 Hållbar energianvändning (tidigare mål 3 med samma namn): Minska utsläpp av växthusgaser från 3 till 2,3 ton per person.

- Mål nr 2 Miljöanpassade transporter (tidigare mål nr 1 Miljöeffektiva transporter): Biltrafiken ska minska och stadens gator ska bli allt mer attraktiva vistelsemiljöer.
- Mål nr 3 Hållbar mark- och vattenanvändning (tidigare mål 4 Hållbar användning av mark- och vatten): Ekosystemtjänsterna lyfts fram och fokus ökas på betydelsen av stadens vattenområden, både för miljön och för rekreation.
- Mål nr 4 Ökad resurshushållning (tidigare mål 5 Miljöeffektiv avfallshantering): Konkreta åtgärder för att förbättra ett i staden försummat område. Indikator för 70 procent av matavfallet ska samlas in till 2020.
- Mål nr 5 Giftfritt Stockholm (tidigare mål 2 Giftfria varor och byggnader): Delmålen om farliga ämnen i upphandlade varor och tjänster samt byggmaterial har förtydligats, och delmål om säker hantering av kemiska produkter samt minskad förekomst av farliga ämnen i förskolemiljön har lagts till. Andelen ekologiska livsmedel som köps in av staden skall dubblas, från 25 till 50 procent.

Förvaltningens synpunkter

Kulturförvaltningen ställer sig i huvudsak bakom förslaget till miljöprogram men vill lägga till nedanstående kommentarer inför programmets slutliga utformning.

Eget verksamhetsområdesmål i ILS

För att integrera miljöprogrammet i ILS har man gjort de sex målen i miljöprogrammet till en förlängning av verksamhetsområdesmålen i budget. Detta ökar tydligheten i uppföljningsarbetet men problem uppstår samtidigt för nämnder och styrelser som arbetar med miljöverksamhet och områden utanför miljöprogrammets sex mål (verksamhetsområdesmålen), men som också tillhör miljöområdet och som ska följas upp. För kulturförvaltningen gäller detta området ”Hållbar kultur och kommunikation”. Hur får detta plats i ILS när det inte passar in under ett av de sex målen? Kan det beredas plats i ILS för ett sjunde uppföljningsområde som kan vara olika för olika nämnder och bolag? Det finns troligtvis andra nämnder och bolag med liknande problematik. Behovet av detta ökar ytterligare då de obligatoriska miljöhandlingsplanerna avskaffats.

Hållbarhetsarbete i staden

Stadens miljöprogram anges utgöra den ekologiska ryggraden i stadens hållbarhetsarbete som även innefattar ekonomisk, social och demokratiskt hållbar utveckling. Samtidigt som det är viktigt med fokus och stringens i miljöarbetet är holistiskt tänkande och gränsöverskridande verksamhet centrala aspekter av hållbarhetsarbetet. I detta avseende ser kulturförvaltningen att det är angeläget att koppla miljöprogramarbetet till det i staden pågående arbetet med hållbarhet. I Hållbarhets-kommissionens rapport "Skillnadernas Stockholm" från 2015 anges bland annat att social hållbarhet kan förstås som ett samhälles förmåga att stärka individers delaktighet i samhällsutvecklingen. Kulturförvaltningen vill i detta sammanhang även lyfta det kulturella perspektivet av hållbarhet där kulturen kan spela en betydande roll för att ytterligare utveckla, driva och stödja en hållbar livsstilsförändring hos de som arbetar, vistas och bor i Stockholm.

Kommunikation

Vid intervjuer av nyckelpersoner bland stadens medarbetare om stadens miljöprogram har bland annat framkommit att "det finns ett stort behov av central vägledning om miljöprogrammets mål". Förslaget om en särskild satsning för att kommunicera miljöprogrammet brett välkomnas av kulturförvaltningen, särskilt avseende den interna kommunikationen i staden.

Den behöver stärkas och stödjas så att

- Rapporteringen i ILS ska ske vid rätt tidpunkt och på enhetligt vis, även för dem som inte har utpekat genomförandeansvar.
- Nätverk kan knytas runt miljöprogrammets sex målområden för att arbeta mer horisontellt. Många i staden brottas med samma eller liknande utmaningar. Samarbetsytor och frukostseminarier kan vara bra verktyg. Miljöförvaltningens Energicentrum och Kemikaliecentrum skulle kunna vara bas för dessa målområden, men nätverk behövs också i staden runt de mål som inte täcks, som t ex informationsinsatser kring förebyggande av avfall för verksamma i staden.
- Grundkunskapen hos medarbetarna om miljöprogrammet kan öka, t ex genom E-learning. Alla borde känna till att miljöprogrammet finns och känna sig delaktiga i samma organisation i relationen med stockholmarna.

Resurseffektiva kretslopp

Under delmålet 4.2 ”Avfall som uppkommer ska tas om hand resurseffektivt” står det att ”Staden ska öka källsorteringen på kommunens anläggningar för allmänhet som museum, torg och idrottsanläggningar” samt att ”Alla stadens pentryn där det uppkommer förpackningar (...) samt tidningar ska ha sorteringsmöjlighet för detta”. Detta välkomnas stort av kulturförvaltningen. I många av förvaltningens lokaler upplåter inte hyresvärdarna (både inom och utom staden) utrymme för källsortering. Detta leder till frustration hos medarbetarna som i hög grad är angelägna att källsortera.

Bilagor

1. Stockholms miljöprogram 2016-2019
2. Förslag till Stockholm stads miljöprogram 2016-2019